

Obsah

Úvod	5
1 Evropská dimenze v předškolním vzdělávání	7
1.1 Priority předškolního vzdělávání	7
1.2 Výchova k lidským právům a interkulturní výchova v předškolním vzdělávání	9
1.3 Role rodičů ve vztahu k vzdělávacím institucím v evropských zemích	13
1.4 Evropské pojetí vzdělávání předškolních pedagogů	15
1.5 Současný stav zabezpečení logopedické intervence u dětí předškolního věku v ČR	18
1.5.1 Poradenské služby ve školách a školských zařízeních	23
1.5.2 Připravenost učitelek mateřských škol na předškolní vzdělávání	26
2 Předškolní výchova, vzdělávání a její institucionální struktura	33
2.1 Charakteristika předškolního vzdělávání	33
2.2 Předškolní výchova a vzdělávání po roce 1990	34
2.3 Aktuální struktura předškolní výchovy a vzdělávání	41
2.4 Přehled současných strategických cílů předškolního vzdělávání	45
2.5 Předškolní vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	51
3 Komunikace – důležitý předpoklad sociální kompetence v předškolním vzdělávání	59
3.1 Vymezení pojmu komunikace	59
3.2 Lingvistické aspekty v ontogenezi verbální komunikace	66
3.3 Ontogeneze řeči, analýza jazykových rovin v ontogenezi řeči	72
3.4 Rozvoj komunikačních kompetencí dětí předškolního věku	81
3.5 Komunikační kompetence bilingvního dítěte předškolního věku	90
4 Poruchy komunikačních schopností u dětí předškolního věku	99
4.1 Problematika narušeného vývoje řeči	99
4.2 Poruchy artikulace	106
4.3 Poruchy fluence řeči	124
4.4 Poruchy zvuku řeči	132
4.5 Neurotické a psychotické poruchy řeči	136

5 Přípravenost na základní vzdělávání se zřetelem k rozvoji komunikačních kompetencí šestiletých dětí	143
5.1 Cíl výzkumu a metodologie výzkumného šetření	143
5.2 Popis celkové situace předškolního vzdělávání v Jihomoravském kraji	146
5.3 Výsledky empirického šetření	152
5.4 Možnosti využití výsledků výzkumu a další opatření pro speciálně pedagogickou teorii a praxi	171
Závěr	175
Resumé	177
Summary	178
Seznam tabulek, grafů a obrázků	179
Jmenný rejstřík	183
Věcný rejstřík	185
Literatura	192